

[Moesgaard.]

anden, og det var dog ønskeligt, at der var et så nært forhold som muligt mellem Færøerne og rigets øvrige dele. Da denne foranstaltning imidlertid er ønsket fra Færøernes side, og da lovforslaget er vedtaget af lagtinget og folketinget, skal jeg på mit partis vegne anbefale det til velvillig behandling.

Halfdan Hendriksen: Den særstilling indenfor riget, som Færøerne nu indtager, har ret naturligt medført et ønske fra færøsk side om indførelse af særlige pengesedler på færøsk område, således som den højtærede minister hr. V. Bühl og det ærede medlem hr. Niclasen, der talte både på socialdemokratiets vegne og som repræsentant for det færøske lagting, nærmere har gjort rede for. Jeg kan forstå dette ønske og tiltræde, at det imødekommes. Også Island havde før 1918, altså da Island var en del af det danske rige, sine særlige pengesedler, udstedt dels af Islands bank, dels af Islands landsbank, og disse sedler var retsdydigt betalingsmiddel i Island, sideløbende med og sidestillet med danske sedler.

Jeg kunne have ønsket, at også rigsdanske sedler for fremtiden blev godtaget på Færøerne som et lige så lovligt betalingsmiddel som færøske sedler. Nu kan man i henhold til § 5 i forslaget veksle færøske pengesedler med danske i nationalbanken, og danske pengesedler kan ombyttes med færøske på Færøerne af rigsombudsmanden, men det havde været bekvemmere at lade også danske sedler være gældende på Færøerne. For rejsende, som f. eks. på vej med skib til eller fra Island kun opholder sig nogle få timer på færøsk område, måske endda udenfor rigsombudsmandens kontortid, og som gerne vil købe et og andet på Færøerne, bliver det nu vanskeligt at sikre sig den nødvendige valuta. Da værdiforholdet i henhold til § 1 i forslaget er 1 króna = 1 krone, skulle man tro, at denne sag kunne have været ordnet på en mere rationel måde.

Jeg vil i denne forbindelse gerne spørge den højtærede minister hr. V. Bühl, hvorledes man vil forholde sig med seddelombytningen på de færøske pladser udenfor Thorshavn, hvor jo rigsombudsmanden har sæde. Der må også her gives rigsdanske rejsende en mulighed for at kunne foretage den fornødne seddelombytning.

Ganske uanset disse let kritiske bemærkninger er min gruppe rede til at stemme for lovforslaget, navnlig fordi jeg forstår, at de i lovforslaget nedfældede bestemmelser imø-

dekommer et stærkt udtalt færøsk ønske, og vi vil gerne også på dette område vise vor forståelse overfor de særlige færøske problemer.

Jeg må måske til slut sige, at jeg er ganske uenig med det ærede medlem hr. Moesgaard, der talte på partiet venstres vegne, når det ærede medlem sagde, at lovforslag af denne art vil modvirke samarbejdsforholdet og tilknytningsforholdet mellem Danmark og Færøerne. Jeg tror, at det ærede medlem har fuldstændig uret i disse betragtninger. Jeg anser det for givet, at også en ordning af denne karakter, som markerer ønsket om en vis selvstændighed fra færøsk side på det område, der her er tale om, er af betydning og vil medvirke til, at det gode forhold mellem riget herved og Færøerne yderligere udbygges og forstærkes, og hvis ikke jeg havde den tro, ville jeg ikke tilråde det høje tings medlemmer at stemme for lovforslaget.

Oluf Johansen: Under den lange adskillelsens tid mellem Færøerne og Danmark måtte de forhåndenværende opgaver løses. Tiden stod jo ikke stille, og når der er krig, bliver der forøgede opgaver at klare. Under en krig bliver der altid dyrtid, og alt kommer til at gå i andre baner. Under den adskillelse både med hensyn til vareudveksling og pengeomsætning måtte Færøerne se at klare sig selv, kronen måtte træde i baggrunden, og Færøerne kom ind i sterlingområdet.

Efter gennemførelsen af den store lov om Færøernes hjemmestyre stræbte man mod, at denne tilstand kunne ophøre, og at Færøerne igen skulle træde ud af sterlingområdet. Dette skete den 10. november 1948. I henhold til aftalen mellem lagtingsdelegationen og regeringsdelegationen skulle man ikke på Færøerne vende tilbage til danske pengesedler, men som lovligt betalingsmiddel have særlige sedler, der ikke skilte sig fra den danske krone værdimæssigt, idet den færøske króna sattes lig en dansk krone. Den færøske mønt fremstilles af Danmarks Nationalbank, og de færøske pengesedler skal være fuldt dækket af danske kroner, som henstår på en særlig konto i nationalbanken.

Yderligere har jeg forstået, at de færøske pengesedler modtages til bytning i nationalbanken, og at danske pengesedler byttes af rigsombudsmanden på Færøerne efter nærmere regler, fastsat af statsministeren.

Det bestemmes endvidere i lovforslaget, at Færøerne modtager en vis andel af nationalbankens overskud, og endelig fastsæt-